

חוק שירות הקבע בצבא-הגנה לישראל (גימלאות) [נוסח משולב],
התשמ"ה—1985

פרק א': מבוא

הגדרות
[1]

1. בחוק זה —
"גימלה" — קיצבה או מענק;
"ועדה רפואית" — ועדה המוסמכת לקבוע את כשרם הרפואי של בני אדם המתקבלים לשירות קבע או המשרתים בו, וכן של זכאים לקיצבת פרישה;
"הווק הנכים" — חוק הנכים (תגמולים ושיקום), התשי"ט—1959 [נוסח משולב] ¹;
"חייל" — חייל המשרת לפי התחייבות לשירות קבע;
"הווק מוטפחות החיילים" — חוק מוטפחות הזויילים שנספו במערכה (תגמולים ושיקום), התשי"ט—1950 ²;
"חוק שירות בטחון" — חוק שירות בטחון, התשי"ט—1959 [נוסח משולב] ³;
"ממונה" — מי שמונה לממונה על תשלום גימלאות לפי סעיף 43;
"מענק" — תשלום חד פעמי;
"מענק שחרור" — מענק המשתלם עקב שחרור משירות קבע;
"נכה" — חייל שכשרו לשירות נפגע פגיעה שאינה פגיעה ארעית וכחוצאה מן הפגיעה אינו מסוגל לשירות שבן גילו ומינו מזוגל לו, אך למעט נכה כמשמעותו בחוק הנכים;
"פקודת הצבא" — כמיטמעותן בחוק השיפוט הצבאי, התשי"ט—1955 ⁴;
"פרישה משירות" — לרבות יציאה לקיצבה, מוות או פיטורים;
"קיצבה" — סכום המשתלם מדי חודש —
(1) לחייל שפרש משירותו (להלן — קיצבת פרישה);
(2) לשאיריו של חייל או של זכאי לקיצבת פרישה (להלן — קיצבת שאיר);
"הרמטכ"ל" — ראש המטה הכללי של צבא-הגנה לישראל;
"שירות" — שירות קבע וכל שירות אחר הנקנה זכות לפי חוק זה;
"שירות חובה" — שירות צבאי שלא לפי התחייבות לשירות קבע, למעט שירות מילואים לפי הפרק הרביעי לחוק שירות בטחון;
"שירות קבע" — שירות צבאי לפי התחייבות לשירות קבע.

שירות רצוף
[2]

2. כל מקום שחוק זה מדבר בתקופת שירות, הכוונה היא לתקופת שירות רצופה.
3. רציפות בשירות אין רואים אותה כנפסקת מחמת העדרו של החייל משירותו לרגל אחת מאלה —
(1) חופשה או מנוחה שניתנו לפי כללי השירות;

תקופות שאינן
מפסיקות רציפות
[3]

1 ס"ח התשי"ט, עמ' 276.
2 ס"ח התשי"ט, עמ' 162.
3 ס"ח התשי"ט, עמ' 286.
4 ס"ח התשי"ט, עמ' 171.

(2) הפסקה שחלה בשירות ואין לחייל שליטה עליה;

(3) כל הפסקה אחרת שנקבעה בתקנות כבלתי מפסקת את רציפות השירות.

4. חייל שנתמלאו בו אלה:

דין אי-חידוש
התחייבות
[א5]

(1) נסתיימה תקופת השירות הנקובה בהתחייבותו לשירות קבע והתחייבות לא חודשה לתקופה כל שהיא;

(2) הציע, במועד ובדרך שנקבעו בפקודות הצבא, לחדש את התחייבותו והרשות שהרמטכ"ל הסמיד לכך בפקודות הצבא הודיעה לחייל, כי אינה מוכנה לחדש את ההתחייבות, או לא השיבה על הצעת החייל תוך תקופה שנקבעה בפקודות הצבא,

רואים אותו כמי שפוטר בתום תקופת השירות הנקובה בהתחייבות; אולם אם הציע החייל לחדש את ההתחייבות לשירות קבע לתקופה פלונית והרשות כאמור הודיעה לו על נכונותה לחדשה לתקופה אלמונית, ומשום כך לא חודשה ההתחייבות, לא יראו את החייל כמפוטר.

פרק ב': גימלאות ושיעורן

סימן א': חישוב המשכורת הקובעת ותקופת השירות

הגדרות
[10, 5]

5. בפרק זה —

"אדם שאינו עומד ברשות עצמו" — מי שלא הגיע לגיל עשרים ואחת, או מי שהגיע לגיל עשרים ואחת אך אין לו הכנסה כדי מחייתו ואינו מסוגל לכלכל עצמו;

"המשכורת השנתית", לגבי חייל שפרש משירותו — המשכורת הקובעת של החייל במועד פרישתו כפול שנים עשר;

"היום הקובע" — היום הראשון של שנת כספים או היום הראשון בחודש הרביעי, השביעי או העשירי של שנת כספים;

"המשכורת הקובעת" לגבי אדם פלוני בזמן פלוני — המשכורת, לרבות התוספות הקבועות, המגיעה ביום הקובע הסמוך לפני אותו זמן, לחייל שדרגתו כדרגה שהיתה לאותו אדם ערב פרישתו מהשירות; אולם אם היה לאדם, ערב פרישתו מהשירות, מינוי לתפקיד שצמודה לו דרגה העולה על דרגתו, תיחשב משכורתו הקובעת על פי הדרגה הצמודה לאותו תפקיד ולא על פי דרגתו של האדם;

"תוספת קבועה" — תוספת המשתלמת על משכורתו היסודית של חייל, שהממשלה הכירה בה כתוספת קבועה לענין חוק זה, או לענין הוראה מסויימת שבחוק זה או לפיו.

כללים לחישוב
המשכורת
הקובעת
[11]

6. בחישוב המשכורת הקובעת של אדם פלוני בזמן פלוני יחולו כללים אלה:

(1) היתה משכורתו הקובעת כוללת תוספת משפחה — תחושב התוספת לפי הרכב משפחתו באותו זמן;

(2) היה סולם המשכורות באותו זמן שונה מן הסולם שהיה בשעת פרישתו משירות קבע — תחושב משכורתו הקובעת לפי הסולם המחייב באותו זמן בתיאומים שקבעה הממשלה.

7. בחישוב תקופת השירות לצורך חוק זה יחולו כללים אלה:

(1) תקופה שאינה עולה כדי חודש מלא אך עולה על חמישה עשר ימים, תיחשב כחודש מלא, ותקופה שאינה עולה על חמישה עשר ימים — לא תיחשב כלל;

(2) תקופה שאינה עולה כדי שנה תמימה, יחושב בה כל חודש מלא כאמור בפסקה (1), כחלק השנים עשר של השנה;

(3) אין מביאים בחשבון אלא תקופת שירות שמגיעה בעדה משכורת לחייל;

(4) חייל שתקופת שירותו הרצופה בשירות קבע נפסקה, מותר, לפי הוראות הרמטכ"ל או מי שהוא הסמך לכך, להביא בחשבון את תקופת השירות שלפני ההפסקה בהתאם לכללים שנקבעו בתקנות.

8. על אף האמור בחוק זה, תובא לצורך חוק זה תקופת שירות החובה בחשבון תקופת השירות של חייל ששירת בשירות קבע לפחות עשר שנים או שהוצא לקיצבה מכוח סעיף 13.

9. (א) תקופת העדר שאינה מפסיקה את רציפות השירות מביאים אותה בחשבון תקופת השירות על אף האמור בסעיף 7 (3), אף אם לא הגיעה בעדה לחייל משכורת, אך שולמו בעדה, על ידי או מטעמו ולשם רכישת זכות גימלה, תשלומים לאוצר המדינה, ששיעורם חושב לפי כללים שנקבעו בתקנות.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), חייל אשר בתקופת העדר כאמור בסעיף קטן (א) עבד בשירות המדינה, תובא תקופת אותה עבודה בחשבון תקופת השירות, אם הוכיח להנחת דעתו של הממונה כי לא קיבל פיצויי פיטורים או הטבות פרישה אחרות וכי הוא אינו זכאי ולא יהיה זכאי לגימלה כל שהיא בעד תקופת עבודתו כאמור מלבד הגימלה שיקבל על פי הוראות חוק זה.

סימן ב': גימלאות פרישה

10. (א) אלה זכאים לקיצבת פרישה:

(1) מי שיצא לקיצבה לפי סעיפים 12 או 13;

(2) מי שפוטר משירות קבע מחמת נכות כמשמעותה בחוק הנכים שלקה בה באותו שירות, אם דרגת נכות זו היא שלוששים וחמישה אחוזים או יותר;

(3) מי שפוטר משירות קבע לאחר תום חמש שנות שירות קבע מחמת נכות, בין כמשמעותה לפי חוק זה ובין כמשמעותה לפי חוק הנכים, וועדה רפואית, שהוקמה לפי סעיף 40 לחוק שירות בטחון, מצאה ערב פיטוריו שהוא בלתי כשר לשירות;

(4) מי שפוטר משירות קבע כשהוא בגיל ארבעים או יותר, לאחר תום עשר שנות שירות קבע.

(ב) מי שפוטר משירות קבע מחמת ביצוע עבירה שיש עמה קלון ושהורשע עליה בפסק דין חלוט, ולא היה בשעת ביצועה זכאי לצאת לקיצבה לפי סעיף 12, הרי בלי לגרוע מהאמור בסעיף 19, רשאי הרמטכ"ל, בהחלטה מנומקת ובאישור שר הבטחון, להורות שהאדם אינו זכאי לגימלה, כולה או מקצתה.

בדיקה רפואית
[א14]

11. בדיקה בידי הועדה הרפואית כאמור בסעיף 10 תיערך לפי המבחנים שנקבעו לפי סעיף 4 (ב) לחוק שירות בטחון, וסעיף 6 לחוק שירות בטחון יחול על הבדיקה, בשינויים המחוייבים.

יציאה לקיצבה
לפי החלטת
החייל
[15]

12. חייל רשאי לצאת לקיצבה –

- (1) לאחר עשרים וחמש שנות שירות קבע;
- (2) לאחר עשרים וחמש שנות שירות ובכללן לא פחות מעשר שנות שירות קבע, אם הגיע לגיל חמישים וחמש;
- (3) לאחר עשר שנות שירות קבע אם הגיע לגיל ששים.

יציאה לקיצבה
לפי החלטת
הרמטכ"ל
[16]

13. חייל ששירת בשירות קבע שמונה שנים לפחות והגיע לגיל ארבעים, רשאי הרמטכ"ל להורות על יציאתו לקיצבה.

שיעור קיצבת
הפרישה
[17]

14. (א) הזכאי לקיצבת פרישה תשולם לו כל ימי חייו קיצבה בסכום השווה לחלק השש מאות ממשכורתו הקובעת כפול במספר חדשי שירותו, ובלבד שלא יעלה על שבעים אחוזים ממשכורתו זו ולא יפחת מעשרים אחוזים ממנה.

(ב) אדם שועדה רפואית קבעה סמוך לפרישתו, כי הוא בעל דרגת נכות של חמישים אחוזים או יותר, וכן אדם שפוטרו משירות קבע בגלל נכות בדרגה קטנה מזו, לא תפחת קיצבתו מעשרים אחוזים ממשכורתו הקובעת בצירוף שלושה פרומיל ממנה לכל אחוז מדרגת נכותו.

(ג) מי שנתקבל לשירות קבע כשהוא נכה, בין כמשמעותו בחוק זה ובין כמשמעותו בחוק הנכים, יראו כדרגת נכותו לענין סעיף זה את ההפרש שבין דרגת נכותו בזמן קבלתו לשירות קבע ובין דרגת נכותו בזמן פרישתו.

(ד) הזכאי לקיצבת פרישה בשל פיטוריו מחמת נכות, כמשמעותה בחוק הנכים, שלקה בה בשירות קבע ודרגת נכותו היא שלושים וחמישה אחוזים או יותר, הברירה בידו לבחור באחת מאלה:

(1) קיצבה לפי סעיף קטן (א);

(2) קיצבה של עשרים וחמישה אחוזים ממשכורתו הקובעת,

ובלבד שלגבי זכאי כאמור שדרגת נכותו היא ששים אחוזים או יותר, קיצבתו ביחד עם התגמולים המגיעים לו לפי חוק הנכים לא יפחתו מחמישים אחוזים ממשכורתו הקובעת.

מענק נוסף
לקיצבת
[18]

15. חייל שפוטרו מהשירות והוא זכאי לקיצבת פרישה לפי פסקאות (2), (3) או (4) של סעיף 10 (א), וכן חייל שהרמטכ"ל הורה על יציאתו לקיצבה לפי סעיף 13 – ישולם לו, נוסף על הקיצבה, מענק השווה לחלק העשרים וארבעה של משכורתו השנתית כפול במספר שנות שירותו, ובלבד שהמענק לא יעלה על משכורתו השנתית.

שירות בטחוני
[א18]

16. (א) מי שפרש משירות קבע וזכאי לקיצבת פרישה ובחשבון תקופת שירותו כלולה תקופת שירות בטחוני, תשולם לו בעד תקופת שירותו הבטחוני קיצבה בשיעור השווה לשיעור שהיה מגיע לו אילו היתה זאת תקופת שירות קבע.

(ב) בסעיף זה, "שירות בטחוני" – שירות שאדם שירת לפני הקמת צבא-הגנה לישראל, והוא נקבע בתקנות כשירות בטחוני ורשות שנקבעה לכך הכירה בו לפי התקנות.

17. על אף האמור בסעיף 14 (א), מי שבחשבון תקופת שירותו כלולה תקופת שירות חובה כאמור בסעיף 8, תשולם לו קיצבה לפי כל שנות שירותו גם אם תעלה על שבעים אחוזים ממשכורתו הקובעת, ובלבד שלא תעלה על שיעור זה בסכום השווה לחלק השש מאות ממשכורתו הקובעת כפול במספר החדשים של שירות החובה כאמור.

18. (א) חייל המשרת בתפקיד שהממשלה קבעה אותו כתפקיד מיוחד לענין חוק זה, תחושב תקופת שירותו כתפקיד זה כתקופה גדולה משהיתה למעשה ובשיעור שקבעה הממשלה.

(ב) הרמטכ"ל רשאי, בתנאים שהממשלה קבעה, להורות כי לצורך קביעת כל זכות של חייל פלוני לפי חוק זה תחושב תקופת שירות הקבע ששירת אותו חייל בהיותו מעל לגיל ארבעים, כולה או מקצתה, כתקופה גדולה משהיתה למעשה ובשיעור שקבעה הממשלה.

19. מי שנידון בידי בית דין צבאי לגירוש מן הצבא, לא יהיה זכאי לגימלה.

20. (א) זכאי לקיצבת פרישה שחזר לשירות קבע, יהיה רשאי להודיע בכתב, תוך שנים עשר חדשים מיום שחזר לשירות, אך לא לאחר פרישתו מהשירות החוזר, כי במקום זכותו לקיצבה בעד שירותו הקודם הוא בוחר בצירוף תקופת שירותו הקודם לתקופת שירותו החוזר.

(ב) הודיע חייל כאמור בסעיף קטן (א), יחולו הוראות אלה:

(1) זכותו לקיצבה בעד שירותו הקודם בטלה מיום שחזר לשירות, והוא חייב להחזיר לאוצר המדינה, בשיעורים שנקבעו בתקנות, את סכומי הקיצבה שקיבל בעד התקופה שבה שירת שירות חוזר;

(2) תקופת שירותו הקודם תצורף לתקופת שירותו החוזר;

(3) קיבל החייל בעד פרישתו מהשירות הקודם מענק לפי סעיף 15 ופרש מהשירות החוזר בנסיבות שאף הן מזכות אותו במענק (להלן – המענק השני), תקופת השירות הקודם לא תובא בחשבון בחישוב השיעור של המענק השני, והמענק השני ביחד עם המענק שקיבל בעת פרישתו מהשירות הקודם לא יעלה על המשכורת השנתית;

(4) היוון הזכאי חלק מקיצבתו בעד שירותו הקודם, יראו, בחישוב הקיצבה שתגיע לו אחרי פרישתו מהשירות החוזר, את תקופת שירותו הקודם כמופחתת בשיעור שבו היוון את הקיצבה כאמור;

(5) המשכורת הקובעת, לענין חישוב הקיצבה שתגיע לאחר הפרישה מהשירות החוזר, תחושב לפי דרגתו של החייל בזמן פרישתו הראשונה או האחרונה, לפי הדרגה הגבוהה יותר; היתה המשכורת הקובעת שלפיה חושבה קיצבתו של החייל בזמן פרישתו הראשונה גבוהה מן המשכורת הקובעת בעת פרישתו משירותו החוזר, תחושב הקיצבה לפי המשכורת הקובעת הגבוהה יותר.

(ג) סעיף זה יחול גם על מי שזכאי לקיצבה לרגל פרישה מכל שירות אחר מטעם המדינה שנתקבל לשירות קבע, כאילו היה שירותו האחר שירות לפי חוק זה, וכאילו המענק והקיצבה שקיבל בזכות השירות האחר, הם מענק וקיצבה לפי חוק זה, לפי הענין.

שאירים
[4]

21. אלה הם שאיריו של נפטר, לענין חוק זה —

- (1) מי שהיתה אשתו בשעת מותו, לרבות מי שהיתה ידועה בציבור כאשתו וגרה עמו אותה שעה, או מי שהיה בעלה בשעת מותה, לרבות מי שהיה ידוע בציבור כבעלה וגר עמה אותה שעה (להלן — בן־זוג);
- (2) ילדו, ילדו החורג וילדו המאומץ שאינם עומדים ברשות עצמם, וכן נכדו שאינו עומד ברשות עצמו ושכל פרנסתו עליו (להלן — יתום);
- (3) בן משפחה אחר אשר תלותו בנפטר היתה סיבה להגדלת משכורתו או קיצבתו האחרונה של הנפטר לפני מותו; אם במות הנפטר לא היה להרכב המשפחה השפעה על שיעור המשכורת או הקיצבה — בן משפחה אשר תלותו בנפטר הוכרה לפי כללים שנקבעו בתקנות (להלן — תלוי).

קיצבה לשאיריו
של חייל
שנפטר
[22]

22. חייל שנפטר בזמן שירות קבע והוא שירת בו לפחות חמש שנים — תשולם לשאיריו, כל תקופת הזמן המפורשת בסעיף זה, קיצבה באחוזים ממשכורתו הקובעת, והם:

- (1) לבן־זוג, כל עוד לא נישא — ארבעים אחוזים;
- (2) ליתומים, כל עוד אינם עומדים ברשות עצמם ויש בן־זוג הזכאי לקיצבה — עשרה אחוזים לכל יתום בתוספת חמישה אחוזים לכלל היתומים, אף אם אין יותר מיתום אחד;
- (3) ליתומים, כל עוד אינם עומדים ברשות עצמם ואין בן־זוג הזכאי לקיצבה — חמישה עשר אחוזים לכל יתום בתוספת חמישה עשר אחוזים לכלל היתומים, אף אם אין יותר מיתום אחד;
- (4) לתלויים, כל עוד אינם עומדים ברשות עצמם — עשרה אחוזים לכל אחד; ובאין אחרי הנפטר בן־זוג ויתום הזכאים לקיצבה — חמישה עשר אחוזים לכל אחד.

קיצבה לשאירים
הזכאים
לתגמולים
[23]

23. (א) חייל שנפטר בזמן שירות קבע ושאיריו זכאים מחמת פטירתו לתגמולים לפי חוק משפחות החיילים (בסעיף זה — תגמולים), יהיו שאיריו זכאים לקיצבה כמפורט להלן:

- (1) בן־זוג כל עוד לא נישא ויתומים כל עוד אינם עומדים ברשות עצמם, יהיו זכאים לקיצבה לפי סעיף 22 אף אם החייל שירת בשירות קבע פחות מחמש שנים;
- (2) כל עוד בן־הזוג או היתומים זכאים לתגמולים, תנוכה מקיצבתם מחצית הקיצבה או מחצית התגמולים, ואם זכותם לתגמולים הומרה לפי סעיף 30 לחוק משפחות החיילים — מחצית הקיצבה או מחצית התגמולים שהיו זכאים להם אילולא הומרה זכותם כאמור, לפי הסכום הקטן יותר;
- (3) היה סך כל הקיצבאות המגיעות לבן־הזוג וליתומים בצירוף התגמולים המגיעים להם עולה על המשכורת הקובעת של החייל שנפטר, ינוכה הסכום העודף מקיצבתם;
- (4) לענין פסקה (3), לא תובא בחשבון התגמולים התוספת לפי סעיף 14 (1) לחוק משפחות החיילים, ובזכאי לתגמולים לפי סעיף 9 (ב) לאותו חוק — לא יבוא בחשבון ההפרש שבין אותם תגמולים לבין התגמולים לפי סעיף 9 (א) לאותו חוק;

(5) תלויים, כל עוד אינם עומדים ברשות עצמם, יהיו זכאים לקיצבה של עשרה אחוזים מהמשכורת הקובעת של החייל, לכל תלוי.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), נישא בן-זוג הזכאי לקיצבה לפי סעיף זה, ינוכה מקיצבת כל יתום, כל עוד אינו עומד ברשות עצמו, שליש קיצבתו או מחצית התגמולים, לפי הסכום הקטן יותר.

(ג) קיצבה לשאיר לפי סעיף קטן (א) תשולם כל עוד לא חדל אותו שאיר להיות זכאי לתגמולים; המיר שאיר את זכותו לתגמולים לפי סעיף 30 לחוק משפחות החיילים, תשולם לו אותה הקיצבה משך כל הזמן שבו היה זכאי לתגמולים אלמלא הומרה זכותו זו כאמור.

(ד) שאירים הזכאים לקיצבה לפי סעיף 22 ולפי סעיף זה, הברירה בידם לבחור באחת מהן; לא היתה בחירת כל השאירים אחידה, יכריע הממונה.

(ה) השאיר אחריו הנפטר יותר מבן-זוג אחד או שבן-זוג והיתומים אינם סמוכים על שולחן אחד, או שהתלויים אינם סמוכים כך, יקבע הממונה את אופן חלוקתה של הקיצבה בהתחשב עם מצבם של השאירים ועם כל הסכם שביניהם.

24. (א) חייל שנפטר בזמן שירות קבע לאחר ששירת בו פחות מחמש שנים ושאיוריו אינם זכאים לקיצבה לפי סעיף 23, ישולם להם מענק בשיעור שתקבע הממשלה, ובלבד שלא יעלה על משכורתו השנתית של הנפטר.

(ב) המענק ישולם לבן-זוגו וליתומיו של הנפטר, ובאין אחריו לא בן-זוג ולא יתומים — לשאייריו האחרים.

(ג) אופן חלוקת המענק בין השאירים ייקבע בתקנות.

25. (א) זכאי לקיצבת פרישה שנפטר — תשולם לשאייריו כל תקופת הזמן המפורשת בסעיף זה קיצבה באחוזים מהקיצבה שהיתה מגיעה לזכאי אילולא נפטר, והם:

(1) לבן-זוג, אם היה בן-זוגו לפחות שלוש שנים שקדמו לסטירתו או נולד להם ילד, כל עוד לא נישא — ששים אחוזים, ובלבד שקיצבתו לא תעלה על ארבעים אחוזים ממשכורתו הקובעת של הנפטר;

(2) ליתומים, כל עוד אינם עומדים ברשות עצמם ויש בן-זוג הזכאי לקיצבה — חמישה עשר אחוזים לכל יתום;

(3) ליתומים, כל עוד אינם עומדים ברשות עצמם ואין בן-זוג הזכאי לקיצבה — חמישה עשר אחוזים לכל יתום בתוספת עשרים וחמישה אחוזים לכלל היתומים, אף אם אין יותר מתום אחד;

(4) לתלויים, כל עוד אינם עומדים ברשות עצמם ואין אחרי הנפטר לא בן-זוג ולא יתום הזכאים לקיצבה — עשרים אחוזים לכל אחד.

(ב) קיצבה שהיתה מגיעה לזכאי אילולא נפטר, כאמור ברישה של סעיף קטן (א), היא הקיצבה שהיה מקבל אותה סמוך לפני פטירתו אילולא הוראות סעיפים 31, 33 ו-54(ב).

(ג) הופחתה או נשללה מקצתה של קיצבתו של זכאי לפי סעיפים 10(ב), 59, 64(ב) או 67, יראו כקיצבתו שהיתה מגיעה לו אילולא נפטר את הקיצבה כאמור בסעיף קטן (ב) כפי שהופחתה או נשללה; ואם נשללה כאמור כולה — לא תשולם קיצבה לשאירים.

מענק לרגל פטירתו של חייל [24]

קיצבה לשאייריו של זכאי לקיצבת פרישה [25]

26. (א) בכל אחד מהמקרים המנויים להלן ישולמו לִשְׁאִירֵיו של נפטר, במקום הקיצבאות בשיעורים שנקבעו בסעיפים 22, 23, 25 או 32 (ה), קיצבאות בשיעורים שיקבע הממונה בהתחשב עם מצבם של השאירים ועם כל הסכם שביניהם, ובלבד שסך כל הקיצבאות שיקבע לא יעלה על השיעור המרבי או על סך כל הקיצבאות שהיו מגיעות לִשְׁאִירֵיו אילולא הוראת סעיף זה, לפי הסכום הקטן יותר; ואלה המקרים:

(1) סך כל הקיצבאות המגיעות לִשְׁאִירֵיו של נפטר עולה על השיעור המרבי;

(2) הנפטר השאיר אחריו יותר מבן־זוג אחד, או יתומים מבני־זוג אחדים, או שהיתומים אינם סמוכים על שולחן אחד.

(ב) חל סעיף 23(א)(3), ישולמו לבן־הזוג וליתומים, במקום הקיצבאות בשיעורים שנקבעו בסעיף 23, קיצבאות בשיעורים שיקבע הממונה בהתחשב עם מצבם של בן־הזוג והיתומים ועם כל הסכם שביניהם, ובלבד שסך כל הקיצבאות שישולמו לכלל השאירים לא יעלה על השיעור המרבי, או על סך כל הקיצבאות שהיו מגיעות לִשְׁאִירֵיו אילולא הוראת סעיף זה, לפי הסכום הקטן יותר.

(ג) בסעיף זה, "השיעור המרבי" —

(1) לגבי שאיריו של חייל — שבעים אחוזים מהמשכורת הקובעת של החייל, ואם כלולה בחשבון תקופת שירותו תקופת שירות חובה — הקיצבה שהיתה מגיעה לו לפי סעיף 17 (1) אילולא נפטר;

(2) לגבי שאיריו של זכאי לקיצבת פרישה — שבעים וחמישה אחוזים מקיצבתו של הזכאי, ולגבי בן־זוג של זכאי כאמור משיותר מיתום אחד סמוך על שולחנו וכל עוד שני יתומים כאמור לפחות זכאים לקיצבה — תשעים אחוזים מקיצבתו של הזכאי.

27. (א) בן־זוג שהוא זכאי לקיצבה ונישא — ישולם לו מענק כסכום הקיצבה שהיה זכאי לה אילולא נישא, כמפורט בסעיף קטן (ד) כפול שלושים ושש, ולגבי בן־זוג שבגלל האמור בסעיפים 26 או 28 משלמים לו קיצבה בשיעור מופחת או שאין משלמים לו קיצבה, תיחשב כקיצבה לענין זה הקיצבה שהיה זכאי לה אילולא הוראות הסעיפים האמורים.

(ב) לענין קביעת המענק המגיע לפי סעיף קטן (א) לבן־זוג שסעיף 23 חל עליו, לא ינוכה כל סכום לפי סעיף 23(א)(2).

(ג) שולם מענק לבן־זוג לפי סעיף 29(א), תנוכה מחצית ממנו מהמחצית הראשונה של המענק המשולם לפי סעיף קטן (ד), והמחצית השניה ממנו תנוכה מהמחצית השניה של המענק המשולם לפי סעיף קטן (ד).

(ד) מחצית המענק לפי סעיף זה תשולם לבן־זוג עם הגשת בקשתו לכך, אך לא לפני הנישואין, והיא תחושב על בסיס שיעור הקיצבה שהיה זכאי לה לאחרונה לפני הנישואין; המחצית השניה תשולם לו בתום שנתיים לאחר הנישואין, והיא תחושב על בסיס שיעור הקיצבה שהיתה משתלמת לו אותה שעה אילולא נישא.

(ה) פקעו הנישואין השניים במות בן־הזוג של מי שהיה זכאי לקיצבה כאמור בסעיף קטן (א) תוך חמש שנים מהיום שנתקיימו, או פקעו בכל זמן שהוא בשל הליכים שהחלו בהם תוך חמש שנים מיום שנתקיימו, תשולם לבן הזוג מיום פקיעת הנישואין

אותה קיצבה שהיתה משתלמת לו אותה שעה, אילולא נישא; אולם אם כבר שולם לו מענק או מחציתו לפי סעיף זה, יופחת מן הקיצבה סכום השווה לסכום המענק שקיבל, ובלבד שלא יופחת בשום חודש סכום העולה על שליש ממנה.

(ו) פקעה זכותו של בן-הזוג לקיצבה לפני שסך כל ההפחתות לפי סעיף קטן (ה) הגיע כדי שיעור המענק שקיבל, תהיה היתרה חוב של בן-הזוג או של עובונו לאוצר המדינה.

28. על אף האמור בסעיפים אחרים בחוק זה —

(1) בן-זוג שאין עמו יתום, וסעיפים 23 או 32(ה) אינם חלים עליו והוא עומד ברשות עצמו — לא תשולם לו קיצבת שאיר כל עוד לא הגיע לגיל ארבעים וחמש;

(2) בן-זוג שאין עמו יתום, וסעיפים 23 או 32(ה) חלים עליו והוא עומד ברשות עצמו — לא תשולם לו קיצבת שאיר כל עוד לא הגיע לגיל שלושים וחמש;

(3) ילדם של הנפטר ובן-זוגו, שנולד אחרי פטירת אביו, רואים אותו, לענין זכויות בן-הזוג לפי סעיף זה, כאילו היה בחיים בשעת הפטירה.

29. (א) בן-זוג שאינו מקבל קיצבת שאיר בגלל האמור בסעיף 28 או בפסקה (1) לסעיף 25(א) לגבי תקופת הנישואין — ישולם לו מענק שסכומו כסכום הקיצבה שהיה זכאי לה, אילולא האמור בסעיפים אלה, כפול שנים עשר, ובן-הזוג כאמור שסעיפים 23 או 32(ה) חלים עליו, ישולם לו מענק שסכומו כסכום קיצבה זו כפול שלושים; אולם לבן-זוג שאינו מקבל קיצבת שאיר בגלל האמור בסעיף 28, יהיה המענק —

(1) אם הגיע במות הנפטר לגיל ארבעים ושלוש — מכפלת מחצית הקיצבה האמורה במספר החדשים שנותרו עד שיגיע, לגיל ארבעים וחמש;

(2) אם הגיע במות הנפטר לגיל שלושים ושנים וחצי וסעיפים 23 או 32(ה) חלים עליו — מכפלת הקיצבה האמורה במספר החדשים שנותרו עד שיגיע לגיל שלושים וחמש.

(ב) לענין קביעת המענק המגיע לפי סעיף קטן (א) לבן-זוג שסעיף 23 חל עליו, לא ינוכה כל סכום לפי סעיף 23(א)(2).

30. (א) חייל שנתגרש מאשתו ואגב כך נתחייב בתשלום מזונותיה לפי פסק דין או לפי הסכם בכתב, רואים את האשה, בענין הזכויות הקשורות במותו לפי חוק זה, כאילו לא נתגרשה ממנו, ובלבד שאם תגיע לה קיצבה, לא תעלה על סכום המזונות שהאדם היה חייב בהם ערב פטירתו.

(ב) חל שינוי ניכר במשכורת הקובעת מאז נקבעה זכות הגרושה לקיצבה, רשאי הממונה לשנות את קיצבתה לטובתה לפי חישובים ונימוקים שבית משפט היה רשאי לעשות זאת לגבי מזונותיה, אילולא פטירתו של החייב.

(ג) חייל שאשתו עזבה אותו מרצונה, דינה לענין חוק זה כדין גרושה, בין שהניח ובין שלא הניח אחריו אשה אחרת, ובלבד שנתמלאו אחד מאלה:

(1) האשה עזבה את החייל לא יאוחר משנה לפני מותו ולא חזרה אליו

קיצבה לבן-זוג
בהתחשב עם גילו
[32]

מענק לבן-זוג
במקום קיצבה
[33]

דין אשה
הזכאית למזונות
[א3]

לפני מותו ולא הגישה תוך שנה לאחר שעזבה אותו תביעה למזונות לבית משפט או לבית דין מוסמך ;

(2) תביעת האשה למזונות הסתיימה בפסק דין של בית משפט או של בית דין מוסמך, או שהחייל והאשה ערכו הסכם בכתב בדבר המזונות.

סימן ד': גימלאות והכנסות ממקורות שונים

31. (א) בסעיף זה —

"גימלאות כפל" — שתי קיצבאות או יותר לפי חוק זה, או קיצבה אחת או יותר לפיו בצירוף אחת או יותר מגימלאות אלה :

(1) קיצבה בגלל פגיעה בעבודה לפי חוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשכ"ח—1968⁵ ;

(2) קיצבה או תשלום דומה המשתלמים מאוצר המדינה לפי חוק אחר או לפי הסכם או הסדר, למעט גימלה לפי חוקי השיקום כמשמעותם בסעיף 32 ;

(3) קיצבה או תשלום דומה המשתלמים לפי חוק אחר או הסכם או הסדר מקופה ציבורית שנקבעה לענין סעיף 33, או מקרן פנסיה או מקרן תגמולים שהקופה הציבורית קשורה בהן לצורך קיצבה או תשלום כאמור.

(ב) היה אדם זכאי לגימלאות כפל וסך כולן, לרבות אותו חלק מהן שהיווין, עלה על שבעים אחוזים מהמשכורת הקובעת, ואם כלולה בחשבון תקופת שירותו תקופת שירות חובה — על הקיצבה הנקבעת לפי סעיף 17, תופחת הקיצבה לפי חוק זה או אחת משתי הקיצבאות או יותר לפיו, לפי הענין, בסכום שבו עודף סך כל גימלאות הכפל של שבעים אחוזים מהמשכורת הקובעת או על הקיצבה הנקבעת לפי סעיף 17, לפי הענין; הוראה זו לא תחול על קיצבת יתום ועל קיצבה המגיעה מכוח שירות בממשלת ארץ-ישראל שלא לפי חוק שירות המדינה (גימלאות) [נוסח משולב], התש"ל—1970⁶.

(ג) סעיף קטן (ב) ייקרא לגבי המגויים להלן כאילו במקום "שבעים אחוזים", פעמיים, נאמר "תשעים אחוזים" :

(1) בן-זוג הזכאי לגימלאות כפל, שהאחת מהן היא קיצבת שאיר עקב פטירת בן זוגו והשניה היא קיצבת פרישה ;

(2) הזכאי לגימלאות כפל, שהאחת מהן היא קיצבת פרישה או קיצבת שאיר לבן-זוג והשניה היא קיצבה בשל פגיעה בעבודה לפי חוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשכ"ח—1968.

(ד) (1) על אף האמור בכל חוק אחר, אם היה הזכאי לקיצבה לפי חוק זה זכאי לקיצבה מופחתת לפי חוק אחר בשל קיצבה לפי חוק זה (בסעיף זה — הקיצבה לפי החוק האחר) תהיה ההפחתה של כל קיצבה בשיעור שיחסו לסכום הכולל שיש להפחית, אילו היתה ההפחתה נעשית על פי הוראת סעיף קטן (ב), הוא כיחס כל קיצבה וקיצבה אל הסכום הכולל של הקיצבאות לפני ההפחתה.

5 ס"ח התשכ"ח, עמ' 108.

6 ס"ח התש"ל, עמ' 65.

(2) היתה הקיצבה לפי החוק האחר קיצבה לפי חוק שירות המדינה (גימל-
אות) [נוסח משולב], התש"ל—1970, ומשתלמת מאוצר המדינה, יחולו
הוראות מיוחדות אלה:

(א) לא ינהגו לפי פסקה (1) ולפי סעיף 32 של אותו חוק;
(ב) הקיצבה לפי אותו חוק לא תעלה על הסכום שבו עודף הסכום
הכולל שהיה משתלם לזכאי לפי סעיפים קטנים (ב) ו-(ג) לולא הור-
אות פסקה זו, על קיצבה לפי חוק זה.

(ה) המשכורת הקובעת, לענין סעיף זה, תהא המשכורת הקובעת שלפיה מחושבת
כל קיצבה לפי חוק זה או המשכורת שלפיה מחושבות הגימלאות האחרות, לפי המשכורת
הגבוהה יותר; לא היו הגימלאות האחרות מחושבות על בסיס משכורת, תיקבע המשכורת
לענין זה בהתאם לעקרונות שלפיהם מחושבת המשכורת הקובעת.

32. (א) בסעיף זה —

"חוקי השיקום" — חוק הנכים, חוק משפחות החיילים, חוק נכי המלחמה בנאצים,
התשי"ד—1954, חוק התגמולים לנפגעי פעולת איבה, התש"ל—1970, וכל חוק
אחר ששר הבטחון יכריז עליו כעל חוק שיקום לענין סעיף זה;

"גימלה לפי חוקי השיקום" — תגמולים, הענקה, מענק, וכל תשלום חוזר או חד-פעמי
אחר המגיעים לפי חוקי השיקום.

(ב) הזכאי עקב מאורע אחד לגימלה לפי חוק זה ולגימלה לפי חוקי השיקום,
הברירה בידו לבחור באחת מהן.

(ג) בחר בגימלה לפי חוק זה, יהיה זכאי לקבל גם עשרים וחמישה אחוזים
מהגימלה לפי חוקי השיקום ואת כל שאר הזכויות המגיעות לפיהם, אולם מי שבחר
בקיצבה לפי סעיף 14(ד)(2) או זכאי לקיצבה לפי סעיף 23, יהיה רשאי לקבל את מלוא
התגמולים נוסף לקיצבה לפי סעיפים אלה ואין רואים קיצבה זו כהכנסה לענין חוקי
השיקום.

(ד) הזכאי שלא עקב מאורע אחד לגימלה לפי חוק זה ולגימלה לפי חוקי השיקום,
זכאי לקבל את שתי הגימלאות גם יחד.

(ה) בן-זוג ויתומים של זכאי לקיצבת פרישה שנפטר, והם זכאים מחמת פטירתו
לתגמולים לפי חוק משפחות החיילים או שהמירו את זכותם לתגמולים לפי סעיף 30
לחוק האמור, יהיו זכאים, על אף האמור בהוראות האחרות של סעיף זה, למחצית
קיצבתם לפי סעיף 24, אם אותו זכאי, אילולא נפטר, היה זכאי לקיצבה לפי סעיף
14(ד)(2), ולרבע מהקיצבה האמורה — בכל מקרה אחר; בנוסף לקיצבה יהיו זכאים
למלוא התגמולים זולת אם הומרו לפי סעיף 30 לחוק האמור, ואין רואים את הקיצבה
הכנסה לענין חוקי השיקום.

33. (א) בסעיף זה —

"הכנסה מקופת הציבור" — משכורת מאוצר המדינה או מקופה אחרת שקבעה הממשלה
קופה ציבורית לענין סעיף זה;

7 ס"ח התש"ד, עמ' 76.

8 ס"ח התש"ל, עמ' 126.

גימלה לפי
חוק זה ולפי
חוקי השיקום
(30)

קיצבה ומשכורת
מקופת הציבור
(31)

"קיצבה רגילה" — קיצבה שהיתה מגיעה אלמלא הוראות סעיף זה;
"הכנסה כוללת" — הכנסה מקופת הציבור בצירוף הקיצבה הרגילה.

(ב) זכאי לקיצבה, להוציא בן זוג, הזכאי לקיצבת שאיר, המקבל גם הכנסה מקופת הציבור, יחולו עליו הוראות אלה:

(1) זכאי לקיצבת פרישה שהכנסתו מקופת הציבור פחותה מהמשכורת הקובעת, והוא חייל שחזר לשירות קבע או עובד בשירות צבא-הגנה לישראל, תשולם לו קיצבה כהפרש שבין הכנסה זו לבין המשכורת הקובעת, ובלבד שלא תעלה על הקיצבה הרגילה; עלתה ההכנסה על המשכורת הקובעת, לא תשולם לו כל קיצבה;

(2) על אף האמור בפסקה (1) —

(א) זכאי לקיצבת פרישה שהוא עובד בשירות צבא-הגנה לישראל והגיע לגיל חמישים וחמש, תשולם לו קיצבה לפי פסקה (3);

(ב) זכאי לקיצבת פרישה שהוא עובד בשירות צבא-הגנה לישראל ולא הגיע לגיל חמישים וחמש, לא תפחת קיצבתו משליש הקיצבה שהיה זכאי לה לולא הוראות פסקה (1), ובלבד שעברה תקופת המתנה המתחילה עם יום יציאתו לקיצבה, והיא שנתיים אם יצא לקיצבה בטרם הגיע לגיל חמישים, ושנה אחת בכל מקרה אחר;

(3) זכאי לקיצבת פרישה שאינו נמנה עם המפורטים בפסקה (1) והכנסתו הכוללת עולה על המשכורת הקובעת — תשולם לו קיצבה בשיעור שני שלישים מהקיצבה הרגילה או בשיעור הקיצבה הרגילה בניכוי שליש מהסכום שבו עודפת ההכנסה הכוללת על המשכורת הקובעת, לפי הסכום הגבוה יותר; לא עלתה ההכנסה הכוללת על המשכורת הקובעת, לא תפחת קיצבתו מכוח סעיף זה.

(ג) זכאי לקיצבת פרישה שהיוו חלק מקיצבתו, ייעשה החישוב לענין סעיף קטן (ב) כאילו הוא מקבל קיצבה מלאה, ורק לאחר שתופחת הקיצבה עקב קבלת הכנסה מקופת הציבור ינוכה ממנה חלק הקיצבה שהיוו.

גימלה ומענק
שחרור
[233]

34. (א) חייל או שאירו הזכאים בגלל פרישת החייל לגימלה לפי חוק זה, לא יהיו זכאים בגלל אותה עילה למענק שחרור.

(ב) מי שאינו זכאי לקיצבה לפי חוק זה, בגלל בחירתו לפי סעיף 32, ומגיע לו מענק שחרור, לא תבוא בחשבון שיעורו של המענק כל תקופת שירות שלאחר חמש שנות שירותו הראשונות.

(ג) הוראת סעיף קטן (א) תחול אף אם ויתר הזכאי על גימלתו, או אף אם הגימלה אינה משתלמת לו עקב ההוראות שבסעיפים 10, 19, 28, 33, 54(ב), 57, 60, 61, 64(ב), 64(ג) ו-67.

מענק במקום
גימלה
[233]

35. (א) חייל שנפטר לאחר חמש שנות שירות קבע, רשאים שאיריו, אם שוכנע הממונה כי הבחירה היא לטובתם, לבחור, במקום בכל הגימלאות האחרות המגיעות להם לפי חוק זה, בסכום הגבוה מבין אלה:

(1) מענק לפי סעיף 24 כאילו שירת החייל פחות מחמש שנים;

(2) מענק שחרור בשל כל תקופת שירותו של החייל.

(ב) האמור בסעיף קטן (א) (2) לא יחול על שאיר שבחר בגימלה לפי חוקי השיקום, בהתאם לאמור בסעיף 32(ב).

מימן ה': תקופת עבודה במקומות אחרים

36. (א) אדם שפרש ממוסד מוכר ועבר לשירות קבע, תיחשב עבודתו באותו מוסד כשירות לענין חוק זה, ותקופת עבודתו במוסד תצורף, כולה או מקצתה, לתקופת שירותו בשירות קבע, הכל לפי כללים ותנאים שנקבעו בתקנות.

דיון עבודה
במוסד מוכר
[52]

(ב) בסעיף זה, "מוסד מוכר" — מוסד או ארגון או חלק מגוף כזה, שהממשלה אישרה כמוסד מוכר לענין סעיף זה, באשר תפקידיו, כולם או מקצתם, הפכו לשירות משירותי המדינה.

37. מי שהיה בשירות מטעם המדינה בתפקיד שחוק זה לא חל עליו ועבר לשירות קבע — ייחשב שירותו הקודם כשירות לענין חוק זה ותקופת שירותו הקודם תצורף, כולה או מקצתה, לתקופת שירות הקבע, בהתחשב עם כל תשלום או זכות שרכש לרגל פרישתו משירותו הקודם, הכל לפי כללים ותנאים שנקבעו בתקנות.

העברה מסוג
שירות למשנהו
[א52]

38. (א) שר הבטחון רשאי להתקשר עם ארגון ציבורי בהסכם — כללי או מיוחד לאדם ששמו נקוב בהסכם — שלפיו תקופת עבודתו, כולה או מקצתה, של אדם שפרש מעבודתו בארגון הציבורי ועבר, תוך תקופה שנקבעה בתקנות, לשירות קבע או להיפרד, תבוא בחשבון לענין זכויות לגימלאות, כולן או מקצתן, מן המדינה לפי חוק זה או מן הארגון שלא לפי חוק זה, וכן מקצתן מזה ומקצתן מזה, הכל לפי תנאים שיראו לקבוע בהסכם, לרבות תשלום ותחולה למפרע.

הסכמים עם
ארגון ציבורי
[ב52]
התשכ"ח—1968

(ב) לענין סעיף קטן (א), דין הסכם כאמור עם קרן פנסיה או עם קרן תגמולים, שעובדי הארגון הציבורי קשורים בה או המשרתת את עובדי הארגון הציבורי — כדין הסכם עם הארגון הציבורי.

(ג) לא יתקשר שר הבטחון בהסכם מיוחד לפי סעיף זה אלא בהסכמת האדם שעליו חל ההסכם.

(ד) הסכם כללי לפי סעיף זה טעון פרסום ברשומות.

(ה) בסעיף זה —

"ארגון ציבורי" — מוסד או ארגון שהממשלה אישרה אותו כארגון ציבורי לענין חוק זה, משום שפעולותיו, כולן או מקצתן, הן לתועלת הציבור, לרבות חלק מגוף זה;
"תקופת עבודה" — תקופת עבודה בארגון ציבורי או תקופת שירות בשירות קבע.

39. הסכם לפי סעיף 38 דינו, לענין הזכויות של האדם שההסכם חל עליו ושל שאריו, כדין הסכם שאף הם צד בו, ודין גימלאות המגיעות לאדם לפי ההסכם מאוצר המדינה — כדין גימלאות לפי חוק זה.

זכויות אדם
לפי הסכם עם
ארגון ציבורי
[א52]

40. שר הבטחון, בהסכמת שר האוצר, יקבע בתקנות את התנאים שבהם מותר להתקשר בהסכם מיוחד לפי סעיף 38.

תנאי הסכם
מיוחד
[ד52]

41. שר הבטחון רשאי לאצול מסמכויותיו להתקשר בהסכם מיוחד לפי סעיף 38.

42. על אף האמור בסעיפים 38 עד 41, לא יהא אדם זכאי לגימלה גם מן המדינה וגם מן הארגון הציבורי בקשר לתקופה אחת, והברירה בידו.

פרק ג': סדרי תביעה והחלטה

43. שר הבטחון ימנה אדם אחד או יותר לממונים על תשלום גימלאות; הודעה על מינוי ממונה ועל מענו תפורסם ברשומות.

44. (א) שר המשפטים ימנה ועדות ערעור לצורך חוק זה.

(ב) ועדת ערעור תהיה של שלושה, שאחד מהם לפחות יהיה חייל.

(ג) הודעה על מינוי ועדת ערעור ועל מענה תפורסם ברשומות.

45. לממונה ולועדת ערעור יהיו כל הסמכויות שאפשר להעניקן לוועדת חקירה לפי סעיפים 9 עד 11 וסעיף 27(ב) לחוק ועדות חקירה, התשכ"ט—1968.

46. הממונה וועדת ערעור לא יהיו קשורים בסדרי הדין ובדיני הראיות, אלא יפעלו בדרך שיראהו כמועילה ביותר לבירור השאלות העומדות להחלטתם.

47. (א) התובע גימלה יגיש תביעה לממונה.

(ב) הממונה יחליט על סמך התביעה אם תינתן הגימלה ובאיו מידה תינתן, ישלח את החלטתו בדואר רשום לתובע, ויציין את נימוקיה ואת זכותו של התובע לפי סעיף 48.

48. (א) תובע הרואה עצמו נפגע מהחלטה של הממונה, רשאי לערער עליה לפני ועדת ערעור (להלן — הועדה) תוך ששים ימים מיום שבו הגיעה אליו החלטת הממונה, אולם רשאית הועדה להאריך לו את תקופת הערעור הארכה שלא תעלה על ששים ימים.

(ב) הערעור יוגש לוועדה בכתב בשני עותקים; הועדה תשלח עותק אחד לממונה.

(ג) הועדה רשאית לאשר את החלטת הממונה או לשנותה, או להחליט החלטה

אחרת במקומה.

(ד) תובע שהגיש ערעור לוועדה רשאי להתייצב לפניו, הוא או בא כוחו, כדי

לטעון את טענותיו.

(ה) הועדה תיתן נימוקים להחלטתה.

(ו) יושב ראש הועדה ישלח בדואר רשום העתק החלטת הועדה לתובע ולממונה.

(ז) שר המשפטים רשאי להתקין תקנות בדבר סדרי הגשת הערעור ובדבר

סדרי הדין בו, במידה שלא נקבעו בחוק זה.

49. (א) התובע או הממונה רשאי, תוך שלושים ימים מיום שהגיעה אליו החלטת ועדת הערעור, לערער עליה בשאלה משפטית לבית המשפט המחוזי.

- (ב) ובית המשפט הדין בערעור רשאי לאשר את החלטת הועדה או להחזירה לועדה, או להחליט החלטה אחרת במקומה על סמך העובדות שקבעה הועדה.
- (ג) שר המשפטים רשאי להתקין תקנות בדבר סדרי הגשת ערעור וסדרי הדין בערעור לפי סעיף זה.
- (ד) פסק דין של בית המשפט המחוזי בערעור לפי חוק זה הוא סופי ואינו ניתן לערעור.

50. הממונה רשאי להחליט החלטה חדשה בכל ענין אף אם כבר ניתנה בה החלטה סופית לפי סעיף 48 או 49, אם נוכח כי ההחלטה הושגה על ידי עבירה פלילית או אם נתגלה על סמך ראיות חדשות שלא היו לפני נותן ההחלטה הקודמת, כי אותה החלטה בטעות יסודה; לענין ערעור יהיה דין ההחלטה כדין כל החלטה אחרת, אולם ההחלטה החדשה לא תבוצע אלא כתום התקופה להגשת ערעור עליה לפי סעיף 48, ואם הוגש ערעור — עד שועדת הערעור תורה לבצעה, בין בהחלטה הסופית ובין בהחלטת ביניים.

החלטות חדשות
[38]

51. לענין סעיפים 47, 48, 49 ו-50, יהיה דין החלטה לפי חוק זה, של הרמטכ"ל או של מי שהוא הסמיך, כדין החלטת הממונה, וכל האמור בסעיפים אלה לגבי הממונה ייקרא לענין זה כאילו מדובר ברמטכ"ל או במי שהוא הסמיך.

דין החלטת
הרמטכ"ל
[54]

52. (א) אדם שדרגת נכותו קובעת את שיעור קיצבתו, רשאי הממונה להורות לו שייבדק בדיקה נוספת בידי ועדה רפואית לשם קביעת דרגת נכותו מחדש, אם עברו לפחות ששה חדשים מהיום שדרגת נכותו נקבעה לאחרונה.

בדיקות רפואיות
של נכים
[51]

(ב) אדם כאמור רשאי לדרוש שייבדק בידי הועדה הרפואית לשם קביעת דרגת נכותו מחדש אם עברו לפחות ששה חדשים מהיום שנקבעה דרגת נכותו לאחרונה.

פרק ד': סדרי תשלום

53. הגימלאות ישולמו מאוצר המדינה.

54. (א) קיצבה תשולם באחד בכל חודש, מהחודש המתחיל אחרי היום שבו נולדה העילה לקיצבה.

גימלאות מאוצר
המדינה
[39]

(ב) חייל שיצא לקיצבה לפי סעיף 12(1) לפני שהגיע לגיל חמישים והרמטכ"ל לא הסכים בכתב לפרישתו, תשולם לו קיצבת פרישה על אף האמור בסעיף קטן (א), מהחודש המתחיל אחרי היום שבו יגיע לגיל חמישים, אולם אם קבעה הועדה הרפואית, כי אין הפורש מסוגל להשתכר כדי מחייתו מחוץ לשירות — תשולם הקיצבה מהחודש המתחיל אחרי היום שבו נולדה העילה לקיצבה, ואם אי-כשרו להשתכר כאמור התחיל לאחר מכן — מהחודש המתחיל אחרי יום תחילת אי-כשרו.

מאימת משלמים
קיצבה
[40]

55. לא תשולם קיצבה בעד תקופה העולה על ארבעה חדשים שלפני הגשת הבקשה לקיצבה, אולם הממונה רשאי להאריכה לתקופה שאינה עולה על שנתיים אם האיחור בהגשת הבקשה חל מסיבות שלדעת הממונה מצדיקות הארכה זו.

תשלום בעד
תקופה שלפני
הגשת בקשה
[41]

56. (א) גימלה תשולם לאדם שלו היא מגיעה, אולם גימלה המגיעה לאדם שמונה לו אפוטרופוס — תשולם לאפוטרופוס.

תשלום גימלה
שלא לידי הוכאי
[42]

(ב) נוכח הממונה כי מתן גימלה לידידיו של הזכאי אינו לטובתו או לטובת בני משפחתו שהוא חייב במזונותיהם, או כי מתן הגימלה לאפטרופוס אינו לטובת הזכאי, רשאי הממונה, לאחר הודעה מוקדמת של המישה עשר ימים לפחות, ליטול לידידיו את הגימלה, כולה או מקצתה, ולהשתמש בה לטובת הזכאי או בני משפחתו, או להורות שאדם שהוא הסמיך לכך יעשה זאת.

(ג) החלטה לפי סעיף קטן (ב), אם לא בוטלה בערעור לפי סעיפים 48 ו-49,

יפקע תוקפה —

(1) משנתמנה אפטרופוס לזכאי — אם לא היה לו אפטרופוס בשעת מתן ההחלטה;

(2) משאושר בידי בית משפט מוסמך האפטרופוס הקודם או משנתמנה אחר במקומו — אם היה לזכאי אפטרופוס.

התיישנות זכות
התביעה
[43]

57. הזכות להגיש בקשה לגימלה המגיעה לשאיר תתיישן בתום שנתיים מיום שנולדה עילתה; הממונה רשאי להאריך תקופה זו, אם האיחור בהגשת הבקשה חל מסיבות שלמבקש לא היתה שליטה עליהן.

איסור צבירת
תשלום
[44]

58. זכאי שלא גבה כספי גימלה תוך שנתיים מיום שהועמדו לרשותו — רשאי הממונה להחליט שפקעה זכותו לקבלם.

מעשה כרמה
[45]

59. הוכח כי אדם ניסה להשיג גימלה בכרמה, תופחת בעשרים וחמישה אחוזים הגימלה שהוא זכאי לה.

שאיר שגרם
למות המוכה
[445]

60. שאיר שגרם במתכוון ושלא כדין למותו של חייל או של זכאי לקיצבה או שהיה שותף לעבירה כזאת — לא תשולם גימלה שהוא זכאי לה בגלל מותו של אדם זה.

קיצבה לאדם
במאסר
[46]

61. נמצא אדם במאסר לפי פסק דין של בית משפט מוסמך שדן אותו למאסר של שלושה חדשים או יותר — לא תשולם לו כל קיצבה בעד הזמן שהוא במאסר.

העברת זכות
לגימלה
[47]

62. זכות לגימלה אינה ניתנת להעברה, לערבות, לשעבוד או לעיקול בכל דרך שהיא, אלא לשם תשלום מזונות המגיעים מהזכאי לגימלה לפי פסק דין של בית משפט או של בית דין מוסמך.

זקיפת חובות על
חשבון גימלה
[48]

63. אוצר המדינה אינו רשאי לזקוף על חשבון גימלאות כספים המגיעים מן הזכאי אלא תביעות לסכומים אלה:

(1) מפרעות שקיבל הזכאי מאוצר המדינה על חשבון גימלאות;

(2) מילוות שקיבל הזכאי מאוצר המדינה או שאוצר המדינה ערב להן;

(3) סכומים ששולמו מאוצר המדינה בטעות ולמעלה מן המגיע על חשבון משכורת או גימלאות או מענק שחרור;

(4) סכומים שהזכאי קיבל מצד שלישי על חשבון פיצויים כאמור בסעיף 64.

תביעות נגד
צד שלישי
[49]

64. (א) היה המקרה שחייב את אוצר המדינה לתשלום גימלה לפי חוק זה משמש עילה גם לחייב צד שלישי בתשלום פיצויים לאותו זכאי לפי פקודת הנויקין [גוסס

חדש] 10, או לפי חוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים, התשל"ה—1975¹¹, רשאי אוצר המדינה לתבוע מאותו צד שלישי פיצוי על גימלה ששילם או שהוא עתיד לשלמה, עד לגובה הפיצויים שחייב בהם הצד השלישי.

(ב) הזכאי לגימלה לפי חוק זה חייב להושיט כל עזרה ולנקוט כל פעולה סבירה כדי לסייע לאוצר המדינה במימוש זכותו לפי סעיף זה, ולא יעשה כל פעולה העלולה לפגוע בזכויות אוצר המדינה לפי סעיף זה או למנוע בעד מימושה; זכאי לגימלה שעבר על איסור לפי סעיף זה, או לא עשה את המוטל עליו לפיו, רשאי הממונה לשלול ממנו את הזכות לגימלה, כולה או מקצתה.

(ג) (1) היה אוצר המדינה חייב בפיצויים האמורים, הברירה בידי הזכאי לבחור בגימלה או בפיצויים;

(2) הגיש הזכאי תובענה נגד המדינה לפי פקודת הנוזיקין [נוסח חדש] או לפי חוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים, התשל"ה—1975, תהיה הברירה כאמור בפסקה (1) בידי הזכאי עד לאחר מתן פסק הדין שאין עליו ערעור, ובפסק דין שיש עליו ערעור ולא הוגש — עד לאחר תום תקופת הערעור; בחר הזכאי בפיצויים, ינוכו מהם סכומי הגימלה ששולמו לו לפני בחירתו.

(ד) לענין סעיף 86 לפקודת הנוזיקין [נוסח חדש], רואים גימלה כזכות הנובעת מחוזה.

65. (א) על אף האמור בסעיפים הקודמים, כל אימת שנשללה מאדם זכות לגימלה או הופסק לו תשלומה בהחלטת הרמטכ"ל או הממונה, רשאים הרמטכ"ל או הממונה, לפי הענין, להורות שתשלום, כולה או מקצתה, למי שאותו אדם חייב בפרנסתם.

תשלום גימלה
לפרנסת בני
משפחה
[50]

(ב) נפטר אדם כאמור, רשאי הרמטכ"ל או הממונה, לפי הענין, להורות שתשלום לשאיירו הקיצבה, כולה או מקצתה, שהיו זכאים לה אילולא נשללה הזכות לגימלה או הופסק תשלומה כאמור, ובלבד שהשאיירים הגישו לממונה תביעה לכך תוך שנתיים מיום פטירתו של אותו אדם.

66. מקום שאין משלמים קיצבה לשאיר בתוקף ההוראות שבסעיפים 27, 28, 31, 32, 33, 35, 55, 57, 58, 60, 61, 64 (ב) או 64 (ג) — ולא מטעם אחר, רואים אותו שאיר, לענין קביעת זכותם לגימלה של בני משפחה אחרים ושיעורה, כאילו היה זכאי לקיצבה.

הוראת לצורך
קביעת זכות
לגימלה של
בני משפחה
[51]

67. (א) בסעיף זה, "נכה" — לרבות נכה כמשמעותו בחוק הנכים.
(ב) הממונה רשאי להפחית, להתלות או לשלול קיצבה ששיעורה נקבע לפי דרגת נכותו של הזכאי לה, אם אותו זכאי —

דין נכה הנוהג
שלא כראוי
[49]

(1) גרם לנכותו על ידי התנהגות רעה חמורה מצדו;

(2) הפר ללא סיבה מספקת הוראה של הועדה הרפואית או של רופא שהיא הסמיכה לכך ושהיתה מכוונת להחיש את החלמתו או להפחית את דרגת נכותו;

(3) נהג בדרך שמן המפורסמות היא שעלולה להעלות את דרגת נכותו או למנוע בעד החלמתו;

10 דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 10, עמ' 266.
11 ס"ח התשל"ה, עמ' 234.

(4) נמנע ללא סיבה מספקת מהחייצב לבדיקות של הועדה הרפואית שהוא חייב בהן לפי חוק זה.

(ג) הוראות סעיף זה אינן גורעות מאחריותו הפלילית של הזכאי לקיצבה.

פרק ה': הוראות שונות

עבירות [55] 68. (א) אדם שמסר במזיד לאדם המחליט בענין זכויותיו לפי חוק זה ידיעה כוזבת באותו ענין, דינו — מאסר יששה חדשים.

(ב) אדם אשר במרמה או ביודעין, על ידי העלמת פרטים שיש להם חשיבות לענין, גרם למתן גימלה או להגדלתה, בין שהגיעה לידו ובין שהגיעה לידי אחר, דינו — מאסר שנתיים.

(ג) הוראות סעיף זה אינן גורעות מאחריותו הפלילית של אדם לפי כל חיקוק אחר.

כיצוע ותקנות [56] 69. שר הבטחון ממונה על ביצועו של חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות בכל ענין הנוגע לביצועו ובכלל זה:

(1) שיטת הויוון של קיצבאות כשזה דרוש לצורך סעיף 64 ;

(2) התנאים והשיטה שבהם יהיה מותר הויונה של כל קיצבה לרבות הויוון קיצבה שאינה משתלמת עדיין למי שזכאי לה מכוח סעיף 54(ב), ובלבד שלא יותר הויוון של למעלה מעשרים וחמישה אחוזים ממנה ושהויוון של קיצבת פרישה לא יביא בחישוב קיצבת שאיריו של הזכאי לפי סעיף 25 לידי הפחתת קיצבת השאירים ;

(3) הכללים והמבחנים לקביעת דרגת נכות בידי הועדה הרפואית ;

(4) דינים וחשבונות, הצהרת ותעודות שמבקש גימלה או מקבלה חייב להגיש לשם מניעת תשלומי יתר ותשלומי כפל ;

(5) סדרי הגשת בקשות לגימלאות ;

(6) מועדים לעשיית כל פעולה לפי חוק זה, לרבות הגשת בקשות על כיון, במידה שלא נקבעו בחוק זה.

לוח השוואה לפי הסעיף הקודם

<u>סעיף חדש</u>	<u>סעיף קודם</u>	<u>סעיף חדש</u>	<u>סעיף קודם</u>	<u>סעיף חדש</u>	<u>סעיף קודם</u>
57	43	20	21	1	1
58	44	22	22	2	2
59	45	23	23	3	3
60	א45	24	24	21	4
61	46	25	25	5	5
62	47	26	27	4	א5
63	48	27	28	43	6
64	49	31	29	44	7
67	א49	32	30	45	8
65	50	33	31	46	9
66	51	28	32	5	10
52	א51	29	33	6	11
36	52	30	א33	7	12
37	א52	34	ב33	8	13
38	ב52	35	ג33	9	א13
39	ג52	47	35	10	14
40	ד52	48	36	11	א14
41	ה52	49	37	12	15
42	ו52	50	38	13	16
18	53	53	39	14	17
51	54	54	40	15	18
68	55	55	41	16	א18
69	56	56	42	17	19
				19	20

לוח השוואה למי הסעיף החדש

<u>סעיף קודם</u>	<u>סעיף חדש</u>	<u>סעיף קודם</u>	<u>סעיף חדש</u>	<u>סעיף קודם</u>	<u>סעיף חדש</u>
37	49	27	26	1	1
38	50	28	27	2	2
54	51	32	28	3	3
א51	52	33	29	10, 5	5
39	53	א33	30	11	6
40	54	29	31	12	7
41	55	30	32	13	8
42	56	31	33	א13	9
43	57	ב33	34	14	10
44	58	ג33	35	א14	11
45	59	52	36	15	12
א45	60	א52	37	16	13
46	61	ב52	38	17	14
47	62	ג52	39	18	15
48	63	ד52	40	א18	16
47	62	ה52	41	19	17
48	63	ו52	42	53	18
49	64	6	43	20	19
50	65	7	44	21	20
51	66	8	45	4	21
א49	67	9	46	22	22
55	68	35	47	23	23
56	69	36	48	24	24
				25	25

